

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22114 - Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)
Grup	Grup 10, 1S, Menorca
Guia docent	Z
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22114 - Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 10, 1S, Menorca (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
David Font Mampel						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura "Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)" pretèn ésser un dels instruments a través dels quals posar els primers fonaments en la formació dels estudis de Mestre en Educació Primària.

L'assignatura "Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)" respon en el seu disseny a l'adquisició d'alguns dels objectius específics del Títol de Mestre en Educació Primària com són comprendre els coneixements fonamentals de la matèria geogràfica com a disciplina científica, així com de la seva Didàctica

Requisits

Competències

Específiques

- * 2.2.11. Aprendre a utilitzar el vocabulari geogràfic adequat i els contextos en què resulta pertinent la seva utilització.
- * 2.2.12. Conèixer els instruments bàsics del treball geogràfic: cartografia, formes de representació gràfica, observació directa, anàlisi del paisatge, fotografia i imatges satèl·lit.
- * 2.2.17. Distingir entre els distints conceptes d'escala espacial i relacionar-los amb els instruments mètrics de mesura, així com en les unitats corresponents.
- * 2.2.18. Iniciar els alumnes en el coneixement de l'estructura econòmica de les organitzacions humanes, de les seves activitats i de la seva transformació paral·lela als descobriments geogràfics, les fonts d'energia i les innovacions tecnològiques i científiques.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22114 - Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)
Grup	Grup 10, 1S, Menorca
Guia docent	Z
Idioma	Català

- * 2.2.19. Reconèixer el valor didàctic de l'entorn com a medi per estimular la curiositat de l'alumnat de Primària i adquirir les habilitats necessàries per a desenvolupar l'exploració i la reflexió dels alumnes sobre fenòmens que ocorren al seu entorn, i per a despertar el seu interès pel coneixement del seu entorn geogràfic i social inmedia.

Genèriques

- * 2.2.3. Integar l'estudi geogràfic des d'una orientació instructiva i cultural.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

0. Introducció a la Geografia
1. El mapa: eina bàsica pel coneixement del territori
2. Geografia Física
3. Didàctica de la Geografia
4. Geografia Humana

Metodologia docent

La metodologia inclou diverses modalitats del procés d'ensenyament aprenentatge.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Finalitat: Comprendre els coneixements bàsics de les diferents parts de la Geografia i la seva didàctica. Metodologia: A les classes teòriques el professor explica els continguts fonamentals de cada un dels blocs temàtics de l'assignatura. L'exposició es veurà reforçada amb la utilització de material de suport que es penjarà al moodle.	24
Classes pràctiques	Classes pràctiques a l'aula	Grup gran (G)	Finalitat: Aplicar els coneixements teòrics adquirits amb la creació d'activitats adaptades a l'alumnat de primària. Metodologia: Treball a l'aula de les pràctiques amb el recolzament del professor.	6
Classes pràctiques	Planificació i creació d'una sortida de camp	Grup gran (G)	Finalitat: Aplicar els coneixements teòrics adquirits sobre el medi natural. Metodologia: Creació d'una sortida de camp destinada a alumnat de 6è de primària a través d'un itinerari per al camí	5

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22114 - Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)
Grup	Grup 10, 1S, Menorca
Guia docent	Z
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			de cavalls amb diversos punts d'aturada d'interès didàctic (activitats).	
Avaluació	Exposició a classe	Grup gran (G)	Finalitat: Exposició oral d'una programació d'aula realitzada amb suport audiovisual. Metodologia. Treballen en petit grup elaborant una programació d'aula..	7
Avaluació	Prova objectiva	Grup gran (G)	Finalitat: Coneixement del grau d'assoliment dels coneixements i competències assolides al llarg de l'assignatura. Metodologia. Examen	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'un dossier de pràctiques adaptades	Les diverses pràctiques adaptades (exercicis, cartografia, lectures, etc) .	15
Estudi i treball autònom individual	Estudi i preparació dels continguts de l'assignatura	Completar la informació rebuda al llarg de les classes de teoria mitjançant lectures i recerca bibliogràfica i de documentació individual.	40
Estudi i treball autònom individual	Planificació i creació d'una sortida de camp	Treball pràctic sobre el disseny d'activitats relatives a una sortida geogràfica Finalitat: Coneixement del grau d'assoliment i implementació dels coneixements i competències assolides.	20
Estudi i treball autònom en grup	Elaboració programació d'aula	Elaboració d'una programació d'aula en equip (màxim 3 alumnes) amb el vist-i-plau previ del professor, on es desenvoluparan activitats relatives al contingut geogràfic del currículum d'Educació Primària.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació final positiva s'obtindrà quan s'hagi assolit l'aprobat tant en els continguts teòrics com en els coneixements pràctics de l'assignatura. Si l'alumne/a no supera positivament ambdues parts, teòrica i pràctica, en la corresponent convocatòria, serà finalment qualificat com a suspens. En aprovar els coneixements teòrics

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22114 - Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)
Grup	Grup 10, 1S, Menorca
Guia docent	Z
Idioma	Català

i pràctics, la qualificació final serà el resultat de ponderar la nota segons els percentatges que es detallen a continuació.

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.

El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o copiar a un examen és motiu de desqualificació; l'estudiant haurà de repetir el treball havent d'esperar a la següent convocatòria per a la seva presentació.

La presència d'errades ortogràfiques i/o gramaticals a qualsevol activitat acadèmica lliurada per l'alumnat serà qualificada negativament.

Exposició a classe

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Finalitat: Exposició oral d'una programació d'aula realitzada amb suport audiovisual. Metodologia. Treballen en petit grup elaborant una programació d'aula..
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 10%	

Prova objectiva

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Finalitat: Coneixement del grau d'assoliment dels coneixements i competències assolides al llarg de l'assignatura. Metodologia. Examen
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 45% amb qualificació mínima 5	

Elaboració d'un dossier de pràctiques adaptades

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Les diverses pràctiques adaptades (exercicis, cartografia, lectures, etc) .
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 10% amb qualificació mínima 5	

Planificació i creació d'una sortida de camp

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Treball pràctic sobre el disseny d'activitats relatives a una sortida geogràfica Finalitat: Coneixement del grau d'assoliment i implementació dels coneixements i competències assolides.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 15% amb qualificació mínima 5	

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22114 - Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)
Grup	Grup 10, 1S, Menorca
Guia docent	Z
Idioma	Català

Elaboració programació d'aula

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Elaboració d'una programació d'aula en equip (màxim 3 alumnes) amb el vist-i-plau previ del professor, on es desenvoluparan activitats relatives al contingut geogràfic del currículum d'Educació Primària.

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- ALVAREZ ORELLANA, M.F. (2007) La fotografía en el conocimiento del medio geográfico. Fundamentos y propuestas didácticas para Primaria y Secundaria. Madrid: Ed. CCS.
- BALE J. (1989) La didáctica de la geografía en la escuela primaria. Madrid: Ed. Morata.
- DOMÍNGUEZ GARRIDO, M.C. (coord.) (2004) Didáctica de las Ciencias Sociales. Madrid: Pearson Educación.
- HERNÁNDEZ CARDONA, F. Xavier (2002) Didáctica de las ciencias sociales, geografía e historia. Barcelona: Ed. Graó
- MARTIN, Fran (2006) Teaching Geography in Primary Schools. Cambridge: Chris Kington Publishing
- MORENO, A.; MARRON, M.J. (eds.) (1996) Enseñar Geografía. De la teoría a la práctica. Madrid: Ed. Síntesis.
- PIQUERA HABA, Juan (2013) Introducción a la Geografía. València: Arcís Ediciones S.L.
- SCOFFHAM, Stephen (ed.) (2010): Primary Geography. Sheffield: Geographical Association.
- SANTISTEBAN, A.; PAGÈS, J. (2011) Didáctica del conocimiento del medio social.
- SOUTO, X. M. (1998) Didáctica de la Geografía. Barcelona: Ediciones del Serbal.
- TREPAT, Cristòfol; COMES, Pilar (1998) El tiempo y el espacio en la didáctica de las ciencias sociales.

Bibliografia complementària

- AMEGAN, Samuel (1993) Para una pedagogía activa y creativa. México: Trillas.
- BAILEY, P. (1981) Didáctica de la geografía. Madrid: Ed. Cincel.
- BALLESTER, A. (1997) Didáctica de la Geografía. Ciències Socials a les illes Balears. Bibliografia Bàsica. Palma: Conselleria d'Educació, Cultura i Esports.
- BALLESTER, A. (1999) La didáctica de la geografía. Aprentatge significatiu i recursos didàctics de les Illes Balears. Palma de Mallorca: Documenta Balear.
- CALAF, R. (1991) L'ensenyament de la geografía a l'escola. Barcelona: Ed. Barcanova.
- CALVIÑO, Celso; SAMPOL, Jerònia (2004) Els mapes conceptuals, una estratègia bàsica per a l'apreñtatge. Cantabou. núm 17. Inca. Revista del Centre de Professorat d'Inca. 7-9
- CASAS, M. et al. (1999) L'ensenyament de les ciències socials : reflexió i experiències. Barcelona: Rosa Sensat.
- DEL CARMEN, L. (1988) La investigación del medio y el aprendizaje. Materiales para la innovación educativa. Barcelona: Graó.
- DIVERSOS AUTORS (1988) Trabajar Mapas. Madrid: Ed. Alhambra.
- DIVERSOS AUTORS (1994) Didáctica de la Geografía. PISSARRA núm. 72. Palma.
- DIVERSOS AUTORS (2009) Geografía Humana. Material docente de la UOC. Barcelona: Universitat Oberta Catalunya.
- GÓMEZ, A.L.; GUIJARRO, A. (1992): La enseñanza de la geografía: guía introductoria. Santander: Universidad de Cantabria.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22114 - Ciències Socials i la seva Didàctica I (Geografia)
Grup	Grup 10, 1S, Menorca
Guia docent	Z
Idioma	Català

- GONZÁLEZ, Fermín M. (2008) El mapa conceptual y el diagrama UVE. Madrid: Narcea.
- GONZALEZ, J. L.; MARRON, M. J. (2000) Geografía, profesorado y sociedad. Teoría y práctica de la Geografía en la enseñanza. Murcia: AGE - Univ. Murcia.
- HERNANDEZ, F.; SANCHO, J.M. (1993) Para aprender no basta con saber la asignatura. Barcelona: Paidós.
- HERRERO, C. (1995): Geografía y Educación. Sugerencias didácticas. Madrid: Huerca Fierro editores.
- IRAIZOZ, Natividad; GONZÁLEZ, Fermín M^a (2003) El mapa conceptual: un instrumento apropiado para comprender los textos expositivos. Blitz Serie amarilla. Pamplona: Gobierno de Navarra. Departamento de Educación.
- LOPEZ, R. (1992) Mapas conceptuales y enseñanza de las Ciencias Sociales, AULA de Innovación educativa 8, Barcelona.
- MARTIN, P. (1993) Ejemplificación de unidades didácticas para el área de ciencias sociales, Geografía e Historia. ESO. Aplicación en el aula. Madrid: Ed. Síntesis.
- PAGES, J.; ESTEPA, J.; TRAVE, G. (2000) Modelos, contenidos y experiencias en la formación del profesorado de Ciencias Sociales. Huelva: Universidad de Huelva.
- ROMERO, Juan et al. (2004) Geografía humana: procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado. Barcelona: Ed. Ariel.
- ROSSELLÓ, V. M.; PANADERA, J.M.; PÉREZ CUEVA, A. (1994) Manual de Geografía Física. València: Universitat de València.
- SUREDA, J.; CALVO, A. (1997) La xarxa INTERNET i l'educació ambiental. Binissalem: Ed. Di7.

